

та математична логіка

Екзаменаційний лист №4

Тубернатора Олена К-28

3. Дослідити формулу:

$$\forall x (P(x) \rightarrow Q(x)) \rightarrow (\exists x P(x) \rightarrow \exists x Q(x))$$

Позначимо її символом, тобто скориставшись тавтологією

$$\neg (\forall x (P(x) \rightarrow Q(x)) \rightarrow (\exists x P(x) \rightarrow \exists x Q(x)))$$

Зводимо до попередньої нормальної форми

$$\neg (\forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \rightarrow (\neg \exists x P(x) \vee \exists x Q(x)))$$

$$\neg (\neg \forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \vee (\neg \exists x P(x) \vee \exists x Q(x)))$$

$$\forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \vee \neg (\neg \exists x P(x) \vee \exists x Q(x))$$

$$\forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \vee (\exists x P(x) \wedge \neg \exists x Q(x))$$

$$\forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \vee \exists x P(x) \wedge \forall x (\neg Q(x))$$

$$\forall x (\neg P(x) \vee Q(x)) \vee \exists x \forall z (P(x) \wedge \neg Q(z))$$

$$\forall x \exists y \forall z ((\neg P(x) \vee Q(x)) \vee P(y) \wedge \neg Q(z))$$

Зводимо до стандартної форми шляхом лімітації квантора існування:

$$y = f(x)$$

$$\forall x \forall z ((\neg P(x) \vee Q(x)) \wedge P(f(x)) \wedge \neg Q(z))$$

Множина гуж'юнктив:

$$S = \{ \neg P(x) \vee Q(x), P(f(x)), \neg Q(z) \}$$

Ерданівський універсум множини гуж'юнктив:

$$E = \{ a, f(a), f(f(a)), f(f(f(a))), \dots \}$$

Виведення порожнього гуж'юнкта:

$$1. \neg P(x) \vee Q(x)$$

$$2. P(f(x))$$

$$3. \neg Q(z)$$

$$4. \neg P(f(a)) \vee Q(f(a)) \text{ (підстановка } f(a) \text{ замість } x \text{ у 1)}$$

$$5. P(f(a)) \text{ (підстановка } a \text{ замість } x \text{ у 2)}$$

$$6. \neg Q(f(a)) \text{ (підстановка } f(a) \text{ замість } z \text{ у 3)}$$

$$7. Q(f(a)) \text{ (з 4 та 5)}$$

$$8. \square \text{ (з 6 і 7)}$$

Отже одержане твердження є суперечливим, тому початкова формула є тавтологією

2. Докажем, что $A, \neg B, \neg C \vdash (A \wedge B) \Rightarrow C$

1. $\neg (A \wedge B)$ (за немого $P, \neg Q \vdash \neg (P \wedge Q)$)

2. $(A \wedge B) \Rightarrow C$ (за немого $\neg P, Q \vdash (P \Rightarrow Q)$)